

5 gr.

SŁOWO

5 gr.

CZĘSTOCHOWSKIE

Biuletyn polityczny, społeczny i literacki, poświęcony sprawom miasta Częstochowy i powiatu.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. N. Marji Panny Nr. 32. Tel. 30.

REDAKTOR PRZYJMUJE codziennie od godziny 10 — 11 i 15 — 16.

Rok II.

Wtorek 24-go maja 1932 roku.

Nr. 116.

Obniżenie poborów na prowincji

urzędnikom o 9 proc., wojskowym o 8 proc.

Wobec zmniejszenia się dochodów Skarbu Państwa, Rada Ministrów uznała za rzecz niezbędną zastosowanie dalszych ograniczeń zarówno w dziale wydatków personalnych, jak i rzeczowych.

W wyniku dyskusji na ten temat, Rada Ministrów uchwaliła projekt rozporządzenia o zmianie wysokości uposażeń funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych, oraz zaopatrzeń emerytalnych, na mocy którego ulegną zawieszeniu stosowane dotychczas od 1927 r. 10 proc. dodatki do uposażeń funkcjonariuszów państwowych, oraz sędziów i prokuratorów, zajmujących stanowiska służbowe poza Warszawą, jak również do zaopatrzeń emerytalnych osób, zamieszkałych poza Warszawą.

zakończonych poza Warszawą.

Cofnięcie powyższego 10 procentowego dodatku równać się będzie obniżce całkowitego wynagrodzenia o 9 proc.

W stosunku do osób wojskowych, zamieszkałych poza Warszawą, obniżka uposażeń wyniesie 8 proc.

Powyższe obniżki wejdą w życie z dniem 1-go czerwca, jeżeli chodzi o uposażenia od pozostających w służbie czynnej i z dniem 1-go lipca w odniesieniu do zaopatrzeń emerytalnych.

Jednocześnie Rada Ministrów powzięła uchwałę, zalecającą przeprowa-

dzenie analogicznej 10 procentowej niżki uposażeń w przedsiębiorstwach, zakładach i instytucjach publicznych (m. in. w monopolach i bankach państwowych) na prowincji, niezależnie zaś od tego zleciła poszczególnym ministrom podjęcie kroków w kierunku zastosowania obniżki w tej samej wysokości w tych przedsiębiorstwach, zakładach i instytucjach publicznych tak w Warszawie, jak i poza Warszawą, które dotychczas nie zastosowały obniżek, wynikających z uchwał zeszłorocznych.

Ponadto Rada Ministrów omówiła zasadniczą linię oszczędności w wydatkach rzeczowych, które to ostatnie oszczędności przeprowadzane będą przy układaniu miesięcznych budżetów.

później prezesa tejże dyrekcji,—skargę wycofano, tuszując tem samem całą rzecz.

Poświęcenie i otwarcie dworca w Gdyni odbyło się wielką okazałością, przy kosztownym współudziale wielu przyjezdnych gości. Podczas otwarcia różni ówczesni dygnitarze rządowi (dziś niema ich już na tych stanowiskach) podnosili wspaniałą architekturę i praktyczność dworca, a pod adresem architekta wypowiadano hymny pochwalne.

Dziś, po sześciu latach, prawda wychodzi na wierzch, ale tylko prawda, dowodząc, że nadużycia były, że dworzec, jak zresztą już wiele o tem pisano jeszcze podczas budowy, najzupełniej nie nadaje się dla Gdyni (plan budowy nowego dworca jest już przygotowany). Jeżeli tym, którzy dopuścili się nadużyć, wina zostanie udowodniona, ulegną karze więzienia, ale kto zwróci Państwu Polskiemu 19 milionów zł., lekkoomyślnie i bezkarnie rozkradzionych przez tych szakali?

Min. Zaleski odpiera prowokacje niemieckie.

GENEWA. Rada Ligi przystąpiła onegdaj do rozpatrywania skargi mniejszości niemieckiej w Polsce na rzekomo niesprawiedliwą parcelację majątków ziemskich, należących do Niemców. Zgodnie z wnioskiem referenta, Japończyka Nagaoka, postanowiono stworzyć komisję, która sprawę tę zbada i przedłoży Radzie na wrześniowym posiedzeniu.

Minister Zaleski w mowie swej wystąpił ostro przeciwko postępowaniu rządu niemieckiego, który interpretuje dowolnie przepisy o postępowaniu mniejszościowem, przez wnoszenie skargi mniejszościowej na radę. Przepisy te wyraźnie mówią, że należy w wypadkach takich wykluczyć wszelkie momenty polityczne i interwencje członków Rady.

Minister Zaleski zastrzegł się dalej przeciwko ogłoszeniu przez przedstawiciela Niemiec tajnego pisma komisji trzech, która sprawę tę poprzednio rozpatrywała. Niemcy przez swe postępowanie pogwałciły przepisy o mniejszościach, wobec czego Polska zastrzega sobie wyciągnięcie z tego odpowiednich konsekwencji.

Każdy ucieka od dolara!

Wielki niepokój w Ameryce, będącej w przededniu burzliwych wydarzeń.

W związku z powtarzającymi się alarmami w prasie europejskiej o pogarszaniu się sytuacji gospodarczej w Stanach Zjednoczonych, na giełdach europejskich dała się zauważyć wzmagała podaż dolara. Bank Angielski rozpoczął systematycznie zakupy złota i polityka ta jak sądzi angielski „Financial News” jest właściwa „wobec możliwości poważnej deprecjacji dolara, a nawet franka francuskiego”. Za wzorem banków angielskich poszły i inne banki europejskie. Bank Polski wysyła codziennie do Nowego Jorku około 100 tys. dolarów, gdzie wymieniane są one na złoto. Głównie nabywa złoto Francja, Holandia i Belgja. Ostatnio z Ameryki do Europy odplynęły następujące transporty złota: na parowcu Bremen 38 milj. dol. na parowcach „President Harding” i „Aquitania” 220 baryłek, na parowcu

Zgon ambasadora Turcji w Warszawie.

Kondolencja Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

WARSZAWA. Zmarł tu Harsan Dżewad-bej, pierwszy ambasador Turcji w Rzeczypospolitej — wybitny dyplomata i przyjaciel Polski.

Ambasador Dżewad-bej objął placówkę w Warszawie w grudniu ub. r., a w styczniu złożył swe listy uwierzytelniające na Zamku. Przed kilkoma tygodniami zapadł on ciężko na zdrowiu. Lekarze stwierdzili uremję (zatrucie organiczne kwasem moczowym), połączone z silnym osłabieniem serca.

Zwłoki zmarłego ambasadora przewiezione będą do ojczyzny.

Ambasador Dżewad-bej ożeniony był z p. Belkis, córką Halila-Tem-beja, znakomitego uczonego tureckiego, wybitnego archeologa, posła ze Stambułu do przedstawicielstwa narodowego w Ankarze.

Służbę dyplomatyczną pełnił on od roku 1898 w Petersburgu. Wiedniu,

Sofii, Bernie, Paryżu, w Grecji i w Tokio.

Z Warszawy miał być w tych dniach przeniesiony do Rzymu.

Stanowisko po nim w Warszawie zająć ma ambasador turecki w Londynie Tevik-bej.

**

Z powodu zgonu ambasadora Dżewad-beya, Pan Prezydent Rzeczypospolitej wystosował depeszę treści następującej:

„Jego Ekscelencja Ghazi Mustafa Kemal, Prezydent Republiki Tureckiej, Ankara.

Głęboko wzruszony nagłym zgonem ambasadora Dżewad-beya, spieszę przesłać Waszej Ekscelencji gorące wyrazy współczucia i stwierdzić, jak wysoko ceniłem wielkie zalety zmarłego, jak żałuję, że jego misja tak tragicznie została przerwana.

(—) Ignacy Mościcki”

19 milionów złotych strat Skarbu Państwa

wskutek nadużyć przy budowie dworca kolejowego i urzędu pocztowego w Gdyni. Sensacyjny proces, który potrwa około 3 tygodni.

(Telegram własny „Słowa Częstochowskie”).

GDYNIA. Przed sądem okręgowym rozpoczął się onegdaj sensacyjny proces o skandaliczne nadużycie jakich mieli się dopuścić architekci, wzgl. technicy Kotliński (technik magistracki), Mikulski, Telerm i wiele innych, wskutek czego Skarb Państwa poniósł straty, sięgające 19 milionów zł. Czytanie aktu oskarżenia trwało dwa dni. Na rozprawę wezwano zgórą 40 świadków i kilku rzeczoznawców. Tło rozprawy jest niezwykle sensacyjne, dowodząc wielkiej lekkomyślności i niedopatrzeń ze strony miarodajnych czynników stosunku do skandalicznej gospodarki uprawianej przez oskarżonych, przy budowie obu tych gmachów.

Już w r. 1925 i wiosną r. 1926 ówczesny redaktor „Gazety Gdańskiej”, Purwin, mając wiele materiału o rzekomych nadużyciach przy budowie dworca kolejowego w Gdyni, zaprosił kilku inżynierów-architektów, z którymi obejrzał dokładnie dworzec gdyniński. Rzeczoznawcy stwierdzili, że przedewszystkiem plan budowy dworca sporządzony został przez architekta, który nigdy dworców kolejowych nie

budował, lecz jedynie wille w okolicach Warszawy i różne domy mieszkalne, mniejsze lub większe, oraz że budowa przeprowadzona jest środkami, niesłychanie kosztownymi, przez co Skarb Państwa musi ponieść olbrzymie straty. Dalej red. Purwin dowiedział się z wiarogodnego źródła, że projekt dzisiejszego dworca kolejowego w Gdyni nie uzyskał żadnego odznaczenia na konkursie, rozpisany w tym celu przez Ministerstwo Komunikacji, lecz rozstrzygnięto o tem protekcją, jaką miał w Warszawie ów architekt, któremu też wcale nie było zapłacono za cały plan. Zaden natomiast z nagrodzonych planów dworca nie został uwzględniony. Roboty przy budowie prowadzono z przerwami od kwietnia r. 1923 do lipca r. 1926.

Mając takie niezbite dane, red. Purwin opublikował budowę dworca w „Gazecie Gdańskiej”, za co gdańska dyrekcja polskich kolei państwowych pociągnęła go do odpowiedzialności sądowej, oddając sprawę prokuratorowi, lecz wkrótce z niewyjaśnionych powodów, które zapewne pozostaną tajemnicą usuniętego w kilka lat

Konstytucyjne obrady klubu BBWR.

W Warszawie w dniu 19 i 20 b.m. odbywały się pod przewodnictwem wicemarsz. Cara obrady grupy konstytucyjnej klubu BBWR. W pierwszym dniu obrad wicemarsz. prof. Makowski wygłosił referat na temat: „Ustawodawstwo i formy pracy Sejmu”.

W dyskusji zabierali głos prezes Sławek, wicemarsz. Car i Polakiewicz oraz posłowie: Paschalski, Podolski i Czuma. Rozważano wszechstronnie zagadnienia inicjatywy ustawodawczej, kompetencji Sejmu w dziedzinie ustawodawstwa, uprawnień ustawodawczych głowy państwa oraz zakres spraw, które należałoby unormować konstytucją w dziedzinie postępowania ustawodawczego. Podnoszono zgody, że inicjatywa ustawodawcza powinna przysługiwać nie tylko rządowi i Sejmowi, ale też i prezydentowi Rzplitej.

Wypowiedziano się również za pewnem ograniczeniem inicjatywy poselskiej w dziedzinie konieczności państwowych, t. j. budżetu i poboru rekruta.

Jednocześnie wypowiedziano się za koniecznością wprowadzenia do konstytucji zawieszającego weta ustawodawczego oraz utrzymania instytucji dekretów z mocą ustawy, których uchylenie mogłoby być dokonywane tylko w drodze ustawodawczej.

Przy sposobności podniesiono, że należałoby dać prezydentowi Rzplitej prawo wydawania dekretów w przerwach między kadencjami Sejmu oraz w czasie wojny bez specjalnego upoważnienia Sejmu.

Wreszcie zastanawiano się nad możliwością unormowania sprawy konstytucyjności ustaw przez specjalnie powołany do tego organ państwowy. To ostatnie zagadnienie wywołało różnicę zdań, przyczem większość mówców była przeciwna tej koncepcji.

Na zakończenie poseł Gwiżdż streszczył wyniki ankiety konstytucyjnej, rozpisanej wśród włościan, czytelników „Gospodarstwa Polskiego”. Jak się okazuje, największe zainteresowanie wśród uczestników ankiety wwołała sprawa uprawnień Głowy Państwa i składu Sejmu. Najpopularniejszym postulatem jest wzmocnienie władzy Głowy Państwa i zmniejszenie liczby posłów.

„Paris“ 148 beczek złota i 64 sztaby srebra.

Ewentualna dewaluacja dolara spowodowała by wielkie straty na różnicy kursu, podczas gdy złoto również dobrze może służyć do regulowania kursu walut europejskich.

Szubenica i ulaskawienie.

BARANOWICZE W sobotę o godzinie 12.30 kat Maciejewski powiesił szpiega i mordercę Mikołaja Czygira ze Stołpców. Brat jego, 19-letni Ga-brjel Czygir, skazany również na śmierć, został ulaskawiony przez P. Prezydenta Rzpłitej, który skazańcowi zamienił karę śmierci na dożywotnie ciężkie więzienie.

Powieszenie bratobójcy.

WILNO. Sąd doraźny w Oszmianie skazał na śmierć przez powieszenie Macieja Krewcewicza, który w nocy z 20 na 21 kwietnia w zaścianku Cudzeniszki, pow. oszmiańskiego, zamordował swego brata Jana, oraz jego przyjaciela Feliksa Dzierżanowicza.

Wobec odrzucenia prośby o ulaskawienie, Maciej Krewcewicz został stracony.

Strasne trzęsienie ziemi w Ameryce Środk.

Wielu zabitych i rannych. Gruzy i zgłiszczą

W San Salvador jak i w sąsiednim stanie Nikaragua, było wczoraj gwałtowne trzęsienie ziemi. W mieście Zacata Coluca (San Salvador) trzęsienie ziemi pochłonęło liczne ofiary w ludziach. Dotąd wydobyto z pod gruzów zawalonych domów 6 zabitych i 21 rannych. Cały szereg domów zawalił się. Komunikacja została przerwana. Wiadomości o katastrofie są bardzo skąpe. Rząd wysłał ekspedycję ratunkową.

W stanie Nikaragua trzęsienie ziemi nie pochłonęło wprawdzie ofiar w ludziach, jednakże w stolicy Managua wywołało gwałtowną panikę wśród ludności, która schroniła się pod gołe niebo i w obawie ponownego trzęsienia nie wraca do domów,

DŹWIKOWY KINO-TEATR „Nowości“

Dziś i dni następnych.
Zamiast rewii doborowe filmy!
Wielki niebywale program wytwórni FOX-FILM na 1932 r.
CZTERECH Z LEGJI
W rolach głównych: **Warner Baxter i Marne Loy.**
Jako drugi — **SNOUK**
program dajemy
Nad program: **Tygod. dźwięk. Foxa.**

DŹWIKOWY TEATR „ODEON“ II-ga ALEJA 27

Dziś i dni następnych. — **Nadzwyczajny podwójny program!**
1-y program: to wielki rewelacyjny film z życia dzisiejszej Rosji, której jedynym prawdziwym i bezwzględnie władca jest **„CZEKA“**
Ona wszystko wie! Wszystko widzi! Wszystko słyszy!
W SZPONACH CZEREZWCZAJKI
Dramat tysięcy rodzin rosyjskich, zdeptanych krwawą stopą „CZEKA“.
W rolach głównych: **Kay Johnson, Neil Hamilton i John Holliday**
Jako drugi program dajemy: **MILCZACY WRÓG**
Dramat wymierającego szczepu indyjskiego ilustrujący jego życie i obyczaje
Ceny miejsc: Wszystkie krzesła parterowe na 1-szy seans do rozpoczęcia przedstawienia **tylko 70 gr.** Na następne seanse wszystkie krzesła parterowe **tylko 1 zł.** — — — — — Ostatni seans o godz. 9 i pół wieczorem.

lecz zamieszkuje w parkach miejskich.

Z różnych stron w kilku wierszach.

— W Warszawie odbyło się z udziałem Marsz. Piłsudskiego doroczne plenarne zebranie Rady Naukowej Wych. Fizycznego. Powzięto szereg ważnych uchwał.

— W ambasadzie francuskiej w Warszawie, odbyła się uroczystość wręczenia Krzyża Oficerskiego Legji Honorowej Józefowi Weyssenhofowi, z okazji jubileuszu 40-lecia pracy literackiej.

— Sąd Okręgowy w Warszawie, skazał urzędników z 22 urzędu skarbowego za pobieranie łapówek, dwóch po dwa lata więzienia, jednego na rok więz., pośrednika ich również na rok więzienia.

— W niedzielę popołudniu przeszła nad Poznaniem gwałtowna burza gradowa.

— Komunistyczna „Arbeiter Ztg.“, podaje, że Niemcy są czynnie zaangażowane w wypadkach na Dalekim Wschodzie. Chemiczny i metalowy przemysł niemiecki pracuje dla Japonii, dostarczając jej amunicji i materiałów wybuchowych.

— Wodnopławiec niemiecki „Do X” wylądował wczoraj o godz. 23.15 według czasu środkowo-europejskiego na Azorach, po szczęśliwym przelocie Atlantyku.

— Lotniczka Miss Earhart, która rozpoczęła onegdaj samotnie lot przez Atlantyk, przebyła ocean i wylądowała po upływie 15 godzin i 39 m. w pobliżu Londonderry, w Irlandji.

— W Grecji ogłoszono strajk generalny. — Znosi się na rewolucję, która grozi także Turcji. Rząd grecki podał się do dymisji.

— Syn króla Hedżasu emir Fejsal, który przybył ze swą matką do Berlina, wybiera się w towarzystwie podsekretarza stanu Fuada bej Maza, adjutanta mjr. Kaleda Bej Ajuby i sekretarza legacyjnego Siahar Summana do Polski.

— W Detroit (St. Zjedn.) powstaje schronisko, w którym znajdą pomieszczenie i opiekę inwalidzi armji polskiej, oraz bezrobotni, bezdomni i koniecznej pomocy potrzebujący weterani z Detroit i okolicy.

— Buchalter towarzystwa hipotecznego w Cestifternes w Kopenhadze, Klinke, sprzeniewierzył pół miliona koron duńskich.

— W całej Hiszpanji strajkują pracownicy komunikacji samochodowej. Wiele pojazdów zostało przez strajkujących spalonych.

— W Berlinie otwarto „muzeum żarówki”, przedstawiające rozwój żarówki do dnia dzisiejszego. Muzeum liczy 20 tys. żarówek.

KRONIKA

KALENDARZYK

Wtorek 24 maja. Joanny i Afry.
Wschód słońca: o g. 3.30 Zachód 19.36

Nocne dyżury aptek.

W nocy z poniedziałku na wtorek: III Aleja. Narutowicza.

W nocy z wtorku na środę: I Aleja, Wieluńska.

Zmiana pogody. Jak donosi P. I. M., od wtorku, 24 bm. nastąpi w całej Polsce okres pogody chmurnej, chłodnej i przejściowo dżdżystej.

Pielgrzymka nieuleczalnych na Jasną Górę. W pierwszych dniach czerwca przybędzie na Jasną Górę pielgrzymka nieuleczalnych, w liczbie kilkudziesięciu osób z Warszawy. Będzie to pierwsza pielgrzymka tego rodzaju, na wzór podobnych, bardzo licznych do Lourdes, we Francji.

Kongres eucharystyczny w Radomsku. W Radomsku odbędzie się 26 czerwca b. r. kongres eucharystyczny. Prezesem komitetu organizacyjnego jest starosta, p. Karol Woyciechowski.

Lustracja w wydziale powiatowym. Od kilku dni przeprowa-

dzana jest lustracja tutejszego wydziału powiatowego przez wojewódzkiego inspektora Związków Komunalnych, p. Serednickiego. Dziś przybyć ma z Kielc drugi lustrator, p. inspektor Głiszczyński.

Nowy Zarząd Straży Ogniowej. W ub. sobotę odbyło się zebranie nowowybranego zarządu Straży Ogniowej, który ukonstytuował się następująco: prezes p. J. Kon, wiceprezes p. Adam Plebanek, skarbnik p. Kazimierz Włosiński i sekretarz p. Zdzisław Widera.

Spis rezerwistów. W związku z zarządzeniem władz wojskowych w lipcu b. r. magistrat przystąpi do spisu wszystkich rezerwistów, zamieszkałych na terenie Częstochowy. Odpowiednie arkusze spisowe rozესane zostaną do właścicieli domów już w najbliższych dniach.

Bank Francusko-Polski nie będzie zamknięty. W jednym z ostatnich numerów donosiliśmy o zamierzonej likwidacji tutejszego oddziału Banku Francusko-Polskiego. W związku z tem bawił w Częstochowie jeden z głównych dyrektorów banku, p. Nantas z Paryża. Miejscowe fabryki francuskie czynią starania o utrzymanie tej placówki. Narazie żaden z urzędników banku nie otrzymał wypowiedzenia. Decyzja w sprawie zamierzonej likwidacji powzięta zostanie w najbliższych dniach.

Z niedzieli. Wczorajsza niedziela odznaczała się tak piękną pogodą, takim szalonym upałem, że zmusiła tysiące częstochowian do wyjazdu poza miasto. Np. w Korwinowie rojno było, jak w ulu. Ale Korwinów nie posiada jeszcze bynajmniej urządzeń dla gości, np. brak tam lokali restauracyjnych, alko z napojami chłodzącymi, a jedna, czy dwie budki z wodą sodową i t.p. — nie mogą wystarczyć tysiącom, przybywającym celem wytchnienia, zresztą znajduje się to w znacznym oddaleniu od miejsca, gdzie gromadzi się mrowie ludzkie.

Od rana w mieście panował ruch wielki, autobusami, umyślnie wynajętymi, pociągami oraz innymi pojazdami — kto mógł, uciekał od upału w mieście, a kto przeczulniejszy, zabierał z sobą żywność, aby nie głodo-

Kino-Teatr „MUZA“ Aleja 43

Dziś i dni następnych.
Sensacyjno-erotyczny film morski p. t.
KORSARZ MÓR POŁUDNIOWYCH
W rolach głównych: **Ryszard Barthelmes, Betty Compson i Loreta Joung**
Nad program: **Wesoła komedia i Aktualności PATA.**
Szczegóły w afiszach.

KSAWERY DE MONTEPIN.

Panna do towarzystwa.

POWIEŚĆ.

— A czy nie będą podejrzewać zamiany?

— Nie. Wszystko było cudownie wykonane. Wiedziałem, że Vendame jest człowiekiem niezwykle inteligencji.

— Taka nadzwyczajna inteligencja, bywa czasami niebezpieczną.

— Przyznaję, lecz nie w tym razie. Mówiłem ci już, że trzymam Juljusza...

— Co nie przeszkodzi, że go bardzo drogo zapłacisz.

— Naturalnie.

— Obiecałeś mu dużą sumę?

— Sto pięćdziesiąt tysięcy franków, jeżeli się powiedzie.

— To drobnostka, zapłacimy, nie czując tego. Czy zapytywałeś go?

— O co?

— O tę dziewczynkę umieszczoną u jego rodziców w Nanteuil-le-Haudoin, osiemnaście lat temu.

— Białem się tego uczynić.

— Jednakże... — zaczęła baronowa.

— Pocóż go zapytywać? — prze-rwał Filip. Dziecko to powinno pozostać nieznane, i nikt na świecie nie myśli nią się zajmować... Mówić o

niej, byłoby to narażać się na obudzenie podejrzeń, byłoby to jednym słowem, szczyt niezręczności... Uchodzi ona za córkę Mikołaja Vendame. Pozostawmy ją w cieniu, dla nas daleko lepiej... Jedną rzeczą zająć się muszę...

— Jaką?

— Dowiedzieć, co się dzieje z tak zwaną Honoratą Lefebvre...

— To będzie trudno...

— Nie tak trudno, jak ci się zdaje matko.

— Gdzież znaleźć tę kobietę?

— Hrabina Joanna de Vadas umar-

w Compiègne, nieprawdaż?

— Tak.

— 17-go grudnia 1863 r.?

— Tak.

— Tegoż samego dnia dziecko za-

pisane zostało w księgach stanu cy-

wilnego Compiègne, a jeżeli wierzyć

można deklaracji testamentu i pokwi-

towaniu, tegoż samego również dnia

zanieśiono je do Nanteuille-Haudoin,

widocznie więc ta Honorata mieszkała

w Compiègne... w Compiègne zatem

będzie się dowiadywał... Ale jedźmy

już, moja matko... Zaledwie mamy

dość czasu, aby dojechać do dworca

przed odejściem pociągu... pogadamy

w drodze.

Pani de Garennes była gotową.

Zeszła z synem i wsiadła do fiakra,

który ich dowiózł do dworca Północ-

nego.

Podczas drogi przerwana rozmowa,

zawiązała się na nowo.

— I cóż powiesz tej... tej Honoracie? — zapytała baronowa.

— Nic zupełnie... — odrzekł młody człowiek — strzec się będę wchodzić w jakiegokolwiek z nią stosunki... Potrzebuję tylko wiedzieć, co ona robi i co się z nią działo przez ciąg tych lat osiemnastu.

— Może ona już nie żyje...

— Tęby wszelkie kroki uczyniło zbytecznymi.

— W każdym razie, bądź ostrożnym.

Filip uśmiechnął się.

— Zawierz mi, moja matko —

rzekł — z mojej winy nasze interesa

z pewnością skompromitowane nie

będą...

Fiakr stanął przy dworcu.

W parę minut pociąg wiózł do

Compiègne baronową z synem, a je-

dnocześnie kilka osób zaproszonych

na pogrzeb.

Filip i pani de Garennes, uważa-

jąc, że w dobrym tonie udawać po-

grążonych w boleści, ukłonem powi-

tali towarzyszyów podróży, nie przema-

wiając wszakże ani słowa.

Na dworcu w Compiègne Hono-

rjusz i Berthaud przybyli od rana,

czekaliwi przy powozach wynajętych

poprzedniego dnia. Otwierali kolejno

portjery i ze trzydziści osób udało

się do pałacu.

Matka i syn połączyli się z Rau-

lem de Challins, i wszyscy troje,

w charakterze najbliższych krewnych zmarłego, czynili zaproszonym honory domu okrytego żałobą.

Raul zdawał się szukać wzrokiem kogoś, którego dotychczas nie było.

Nagle zadrżał, ujrawszy wchodzącego do salonu panie de Brénnes i Gabrjela.

Zbliżył się do nich prędko i ścisnąc ręce Leonidy i margrabiny, powiedział:

— Dziękuję paniom po tysiąc razy z głębi serca, żeście zechciały przyjechać oddać ostatnią posługę temu, który był dla mnie ojcem prawie. Wzrusza mnie głęboko ten dowód sympatii... Nie zapomnę go. Nigdy nie zapomnę...

Słowa te wypowiedziane ze wzruszeniem, sprawiły panie de Brénnes radość nie do opisania.

Wdzięczność Raula łączyła się z miłością... Rozwiązanie nie długo da na siebie oczekiwać.

Młody człowiek zwrócił się do Gabrjeli.

— I pani także, panno Gabrjelo, jestem bardzo wdzięczny — wyjąknął — dziękuję pani, że przyjechałaś, a tym paniom dziękuję, że panią przywiozły...

Wyciągnął do niej rękę, na której Gabrjela nieśmiało złożyła drżącą swą dłoń.

Spojrzeli sobie w oczy.

Młodej dziewczynie zdawało się, że ją siły opuszczają.

(D. c. n.)

wać „na wilegaturze”. Niemniej rojno było w Poraju, Mstowie, Blachowni, Jaskrowie i innych podmiejskich „letniskach”, które, niestety, niczem nie przypominają letnisk chociażby na sąsiednim Śląsku, gdyż brak tu jakiegokolwiek kultury w utrzymaniu tych miejsc. A jednak warto pomyśleć o doprowadzeniu do porządku podmiejskich miejsc wycieczkowych, dokąd wśród lata udają się tysiące osób, aby odetchnąć po pracy.

W parku Sztaszica odbył się koncert na Tow. Opieki nad Zwierzętami i loteria fantowa na „Dom pracy”. Publiczności było sporo, ale nie za wiele, gdyż dużo wyjechało za miasto.

Na Jasnej Górze widzieliśmy patników z dalszych stron. Nie było ich jednak tylu, co lat ubiegłych na Świętą Trójcę, co należy tłumaczyć ciężkim kryzysem. Wieczorem z wałów jasno-górskich rozległy się śpiewy patników, zgromadzonych pod „szczytem”.

W godzinach wieczornych przez miasto ciągnęły pojazdy i pieszce kowrowody powracających z wycieczek do domowych pieleszy, aby nazajutrz stanąć do pracy o chleb powszedni.

W Alejach różni handlarze sprzedawali „nowości”, krzykliwie zachwalając swój towar. Sprzedawano „złotą księgę”, którą sprytny handlarz odwarzał na poczekaniu, wprowadzając gapiów w zdumienie. To znów w innym miejscu handlarz wykrzykiwał:

„Tylko za jedno dziesięć groszy można się uśmieć, zabawić, tylko za jedno dziesięć groszy, najnowsza książka — co się z żoną zrobiło, kiedy męża w domu nie było”.

Ta część młodzieży, która hołduje „nowemu prawowi”, chętnie kupowała „najnowszą książkę”, aby się dowiedzieć — „co się z żoną zrobiło, kiedy męża w domu nie było”.

Delegacja bezrobotnych została przyjęta w poniedziałek przez komisarza rządu p. Mazurę. Jakże są wyniki konferencji z przedst. robotników narazie niewiadomo. Szczegóły podamy w numerze jutrzejszym.

Rozpoczęcie robót publicznych. W poniedziałek rozpoczęte zostały miejskie roboty publiczne, o których pisaliśmy poprzednio. Płaca robotnika wynosi 50 groszy netto za godzinę, co równa się stawce zasadniczej 4.50 zł. brutto przy 8 godzinnym dniu pracy i opłacie świadczeń socjalnych. Każdy zatem robotnik otrzymuje dziennie 3 zł., z tem, że wszystkie ciężary, jak opłata kasy chorych i t. p. — ponosi magistrat. Cennik nie podlega zupełnie zatwierdzeniu inspektoratu pracy i został ustanowiony przez władze naczelne, zatem wszelkie interwencje w tej sprawie ze strony tutejszych związków zawodowych będą bezskuteczne.

Kurs dla sędziów piłkarskich. Kieleckie Okręgowe Kolegium Sędziów piłki nożnej w Częstochowie podaje do wiadomości, że w dniu 1-szym czerwca b. r. zostanie zorganizowany kurs dla kandydatów sędziowskich piłki nożnej w lokalu sekretariatu Kiel. O. K. S. (Aleja Kościuszki 16) o godz. 20-tej.

Kandydaci, posiadający cenzus naukowy co najmniej 4 klas gimnazjum lub 7 oddziałów szkoły powszechnej oraz ukończonych 21 lat życia, winni złożyć podanie najdalej do dnia 25-go maja b. r., przyczem należy podać: imię i nazwisko, datę urodzenia, miejsce i adres zamieszkania, zawód, wykształcenie, ewent. przynależność klubowa.

Kurs robót szydełkowych. Związek Pań Domu zawiadamia, że kurs robót szydełkowych rozpocznie się we wtorek 24 o godz. 19.30 w lokalu Stowarzyszenia Właścicieli Aptek (Al. Wolności 33 parter). Czas trwania kursu wynosi trzy dni po 2 godziny, wstęp dla członkiń i osób postronnych. Zapisy przyjmuje p. Z. Monikowska, (Aleja Wolności nr. 33 tel. 401).

Robotnicy wygrali 15.000 zł. W drugim dniu ciągnięcia I ej klasy 25-iej polskiej loterii państwowej, wygrana 15 tys. zł. padła na Nr. 69.661, nabyty w kolekturze p. J. Wekslera (Aleja 6). Szczęśliwymi posiadaczami tego losu okazali się czterej robotnicy.

Dźwiękowe „GRAND-KINO”

Od poniedziałku, 23 maja i dni następnych. — **KINO IREWJA!**
Perła francusko-amerykańskiej produkcji PARAMOUNTU 1932 r.
reżyserji genialnego —
HARRY LACHMANNA p.t.
Na scenie: **ZMIANA PROGRAMU!** w wykonaniu: **Hanki Runowieckiej, Br. Romaniszyna, Stanisł. Sielańskiego, Gosi Negri i Duetu Patkowskich**

„MISTIGRI”

Rocznica encykliki „Rerum novarum”

W niedzielę obchodzono uroczystości przez chrześcijańskie związki zawodowe z udziałem duchowieństwa 41-szą rocznicę encykliki papieskiej „Rerum novarum”, t. j. idealną ustawą ochrony świata pracy. W katedrze odbyło się uroczyste nabożeństwo, na którym byli obecni przedstawiciele chrześc. związków zaw., wielu przedst. społeczeństwa, władz i t. d. Komisarza rządu zastępował starszy referent p. radca A. Kozłowski. Po nabożeństwie odbyła się w sali katedralnej uroczysta akademja przy olbrzymim udziale publiczności.

Ciężkie kary za potajemny wyrób spirytusu.

Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości, iż z dniem 1 b. m. na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej obowiązuje nowa ustawa karno-skarbowa, na mocy której ściągane są przestępstwa na szkodę skarbu Państwa.

W myśl przepisów tej ustawy, winni potajemnego wyrobu spirytusu i sprzedaży (wyszynku) spirytusu wyrabianego potajemnie, oraz niedozwolonego odkażania, ulegną karze od 2.000 złotych do 20.000, oraz więzieniu od 1 miesiąca do 2 lat.

Winni nabycia, posiadania lub przechowywania spirytusu pochodzącego z potajemnego wyrobu, ulegną karze od 200 do 3.000 złotych; winni bezprawnego wyrobu, zbywania, lub nabywania przyrządów do pedzenia spirytusu, ulegną karom od 200 do 2.000 złotych oraz od 2 tygodni do 3 miesięcy aresztu.

Tragiczna śmierć w nurtach Warty

W niedzielę około godz. 15 po poł. na Warcie około Jaskrowa, w miejscu, przezwanem „piekłem”, usiłował przejść na drugą stronę rzeki 21-letni Stanisław Banasiak (Stodolna 20), niosąc w rękach swe ubranie. Banasiak natrafił na głębię i począł wzywać pomocy, lecz nikt ze starszych nie pośpieszył na ratunek, tylko kilku chłopców rzuciło mu pasek, którego uchwycił się kurczowo, jednakże stracił siły i poszedł na dno. Po kilku godzinach wydobyto już tylko zimne zwłoki nieszczęśliwego. Jest to pierwsza w tym roku ofiara kąpieli. Na miejsce przybyli przedstawiciele władz celem oględzin zwłok, które następnie przewieziono do kostnicy przy szpitalu.

Przemytnik „pomarańczowy”

Wczoraj urzędnicy Straży Granicznej zwrócili uwagę na wysiadających pasażerów z autobusu, przychodzącego do Częstochowy od strony Herbow. Podejrzany wydał się im 18 letni Jan Nowicki, niosący worek, w którym, jak się następnie okazało, było 180 pomarańcz, przemyconych z zagranicy. Nowicki mieszka w Mielczy i należy do rodziny zawodowych przemytników.

Zawieszenie kary.

W prasie miejscowej ukazały się przed kilku dniami wzmianki o skazaniu przez sąd p. Władysława Michalika na 1 miesiąc więzienia za spalenie weksla, który przedstawił mu do zapłacenia p. Mi. Gosiłowski. Karę tę sąd zawiesił p. Michalikowi na przetrwanie lat 3-ich, gdyż poprzednio nie był on karany.

Echa nieudalego napadu

Urząd Straży Granicznej przytrzymał niebezpiecznego opryska.

W sprawie nieudalego napadu z rewolwerem w rękę na mieszkanie mec. Oderfelda w ub. piątek, przez Józefa Desperaka, warto podać niektóre szczegóły:

Desperak, uciekając chodnikiem Alei II-giej w stronę magistratu, pędził, roztrącając przechodniów. Około kina „Muza” przechodził, pewien znany naszej redakcji urzędnik Straży Granicznej, usiłując zastąpić drogę Desperakowi, ten jednak wyjął rewolwer, wskutek czego urzędnik ów cofnął się nieco, dobył rewolweru i popędził za opryskiem, który skręcił w ul. Śląską, skąd na ul. Waszyngtona, w stronę

Alei Wolności. Urzędnik pędził za nim trop w trop, dalej biegł tłum, liczący około 200 osób, niektórzy jechali na rowerach, zastępując drogę uciekającemu.

Pędem przeleciał Desperak obok domu, w którym mieści się I-szy komisariat policji, chciał biec dalej, lecz skręcił i wpadł do bramy domu na przeciw komisariatu, gdzie też zaraz znalazł się policjant, powiadomiony przez jednego ze ścigających. W bramie pilnował Desperaka wspomniany już urzędnik Straży Granicznej, trzymając broń w pogotowiu. Opryszek, osaczony ze wszystkich stron, nie widział wyjścia i na wezwanie policjanta — „tęce do góry!” — oddał mu natychmiast rewolwer.

Po chwili tłum rozszedł się. Badany zaraz po przeprowadzeniu go do komisariatu, Desperak oświadczył, że gdyby miał rewolwer nabyty, byłby strzelał, gdyż jest mu „wszystko jedno”.

Prowadzone następnie przez wydział śledczy dochodzenia ustaliły, że Desperak jest osobnikiem, nie liczącym się z niczem, utrzymywał się głównie z różnych spraw niemoralnych. Od kilku lat jest żonaty, ma jedno dziecko, a od dłuższego czasu choruje na kile, z której nie wyleczył się jeszcze i nie przejmował się zresztą tą niebezpieczną chorobą. Prawdopodobnie Desperak stanie przed sądem zwykłym, niemniej jednak grozi mu ciężka kara.

Z sali sądowej.

Glupota ludzka nie ma granic.

Częstochowski karczmarsz w rękach zawodowych naciągaczy.

W sądzie okręgowym rozpatrywana była niezwykle ciekawa sprawa, ilustrująca dobitnie łatwowierność ludzką, wykorzystywaną przez różnych naciągaczy.

Ławę oskarżonych zajęli cztery go-dni kompanowie Abram Diamant, z racji swych ciemnych sprawek znany doskonale wydziałowi śledczemu, Dawid Brudnicki, „fabrykant” fałszywych pieniędzy oraz Haskiel i Herszlik Abramowiczowie, również notowani w wydziale śledczym. Za wyjątkiem Brudnickiego, mieszkańca Łodzi, wszyscy oskarżeni są częstochowianami.

Abram Diamant zwrócił się swego czasu do właściciela piwiarni w Częstochowie, Stanisława Milde, celem zawarcia niezwykle „korzystnej” transakcji. Oświadczył on Mildemu, że w Łodzi można tanio nabyć fałszywe banknoty, precyzyjnie wykonane, przy-czem okazał mu kilka banknotów, pochodzących rzekomo z tajnych łódzkich zakładów graficznych. Banknoty te nie były oczywiście fałszyfkami, to też Milde bez żadnych trudności rozmięknął je na poczie i w banku. To utwierdziło go w przekonaniu, że na tym interesie można dużo zarobić, wobec czego zawarł on z Diamentem umowę, mocą której za 700 zł. prawdziwych otrzyma 1.500 fałszywych. Przy zawarciu tej umowy pomógł był Diamentowi niejaki Andrzej Kula.

Cała trójka udała się do Łodzi i tam w pewnej speluncie porozumieli się z Dawidem Brudnickim, którego Diamant przedstawił Mildemu, jako fabrykanta fałszywych pieniędzy. Owe 700 zł. wręczył Milde Brudnickiemu, ten zaś udał się na miasto po fałszyfity.

Po wyjściu „fabrykanta” zjawiał się jakiś osobnik w mundurze starszego przodownika policji, wspólnik Diamanta, przebrany aresztował Brudnickiego w chwili, gdy ten powrócił z rzekomymi fałszyfkami. Na tym interesie stracił naiwny Milde 700 zł.

Milde, zrozpaczony tą stratą, doniósł o wszystkim policji, której udało się w Łodzi ująć Brudnickiego, Haskla i Herszlika Abramowiczów. Aresztowano również inicjatora tej

Piegi, plamy i węgry, to utrapienie dla pań

pozbyć się takowych można używając

KREM I MYDŁO „LAKTOLIN”

Ządać wszędzie.

276-12

„transakcji” Diamanta. Godni towarzysze zasiedli więc na ławie oskarżonych i skazani zostali po pół roku więzienia każdy.

Czy krzyż? W tut. wydziale śledczym jest do odebrania, znaleziony krzyż, wysadzany kamieniami. Prawy właściciel winien zgłosić się po odbiór swej własności w godzinach od 8 do 11.

Jedźmy jaknajwięcej jarzyn.

Odrzuwają one organizm.

Dzisiejsze czasy powszechnego zubożenia zmuszają każdego do jaknajwiększych oszczędności, które odbijają się również na jedzeniu. Redukuje się potrawy drogie i mało pożywne, je się produkty tanie, o dużej wartości odżywczej. Najczęściej ofiarą oszczędności padają jarzyny, które powszechnie uważa się za luksus i smakołyk.

Pogląd ten jest z gruntu fałszywy. Cała nowoczesna nauka o odżywianiu uważa jarzyny za niezbędny czynnik zdrowia, również ważny, jak i wszystkie inne składniki naszego pożywienia.

Nieomylny instynkt człowieka, który każe mu od najdawniejszych czasów, obok innych potraw, stawiać na stole zielone jarzyny, ma swoje głębokie uzasadnienie w potrzebach organizmu. Jarzyny bowiem stanowią pewnego rodzaju odtrutkę na wszelkie szkodliwości, związane z odżywianiem się wszystkimi innymi pokarmami, zwłaszcza zaś mięsem.

Znaną jest rzeczą, że zużytkowanie substancji pożywczych przez organizm polega na spalaniu ich w ustroju. Istota tego zjawiska jest identyczna ze spalaniem się jakiegokolwiek ciała na powietrzu. Każdemu wiadomo, że z palenia powstaje popiół. Również i ze spalania się substancji pożywczych w organizmie tworzą się takie niedopałki, odpadki, które są nie tylko niepożądane, lecz nawet, jeśli nagromadzą się w większej ilości, wprost zatrują organizm.

Jakże sobie organizm radzi z temi szkodliwymi produktami przemiany materii?

Neutralizuje je przez łączenie z zasadami solami mineralnymi. Niezbędnym przeto warunkiem, by ustrój nie uległ zatruciu, jest konieczność dostarczenia mu odpowiednich ilości soli mineralnych.

Sole mineralne znajdują się w największej ilości w jarzynach i dlatego to znaczenie ich w pożywieniu jest tak ogromnie ważne. Z nich głównie czerpie organizm konieczne dla utrzymania stanu zdrowia, sole mineralne. Bez nich pożywienie stałoby się trującą!

Takie zatrucie produktami przemiany materii widzimy w pewnych chorobach: cukrzycy, artretyzmu i t.d. Oddawna zauważono, że djeta jarzynowa w tych cierpieniach posiada zbawienną moc. Jest najdziałniejszym, a często nawet jedynym środkiem leczniczym. Utwierdza nas to w przekonaniu o wielkim znaczeniu jarzyn w pożywieniu.

Specjaliści chorób przemiany materii nawołują do obfitego używania jarzyn. Twierdzą bowiem, że jest to najlepszy sposób zapobiegania tym długim i trudnym leczącym się chorobom. Nie oszczędzajmy przeto na jarzynach.

Od dziś wszyscy stajemy w szeregach walczących o zdobycie P. O. S!

Uczciwy starszy chłopiec poszukuje pracy inkasenta za skromnem wygro-dzeniem. Łaskawe zgłoszenia do administracji Słowa Częstochowskiego pod „uczciwy”.

Z teki wydawniczej.

Do działów, zaniebanych przez nasze ustawodawstwo, należy niewątpliwie dział niektórych podatków i opłat, pobieranych od właścicieli nieruchomości w mieście z tytułu posiadanych przez nich obiektów. Orientacja w tym dziale podatkowym była dla właścicieli nieruchomości utrudniona, ze względu na brak odpowiednich podręczników, przy pomocy których można byłoby zorientować się samemu, oszczędzając sobie kosztów porady prawnej i straty czasu, spowodowanych zasięgnięciem tej porady.

To też przykładać trzeba inicjatywie p. Stanisława Wallmana, który zebrał wszelkie ustawy, rozporządzenia, okólniki ministerialne i, co najważniejsze może — orzeczenia Najwyższego Trybunału Administracyjnego, które są przecież dla wszystkich miarodajne — i opracował je starannie.

„Przewodnik podatkowy właściciela nieruchomości miejskiej” p. St. Wallmana jest doskonale opracowany, przyczem autor uwzględnił głównie te artykuły i paragrafy odnoszących ustaw, które najbardziej dotyczą właścicieli nieruchomości miejskich i których mylna często interpretacja powoduje znaczne szkody, zarówno dla płatników, jak i dla urzędów podatkowych. Po opracowaniu poznać odrazu, że autor doskonale orientuje się w dziedzinie podatkowej — w danym wypadku dotyczy to właścicieli nieruchomości. Przewodnik podatkowy, którego cena jest zresztą dość niska, znajdzie niewątpliwie wielu nabywców wśród właścicieli nieruchomości i urzędów podatkowych.

Unikajcie partaczy dentystycznych!
Bo szkoda zdrowia i... kieszeni. Broszurę wyjaśniającą
SKRODLIWOŚĆ DZIAŁANIA
zębów, koron i mostków przez part. dent. — otrzymać można w księgarniach, w Administracji pisma „Czystość” lub od autora Lekarza - Dentysty MICHAŁA GREJNIECA w Częstochowie, Aleja Najśw. Marii Panny (I Aleja) nr. 10.

Z KRAJU.

Tydzień sportu akademickiego.

Staraniem Akademickiego Związku Sportowego w Warszawie zostaje zorganizowany pierwszy w Polsce „Tydzień Sportu Akademickiego”. — W programie Tygodnia Sportu Akademickiego przewidziane są rozgrywki o mistrzostwa międzyuczelniane, we wszystkich konkurencjach sportowych. Między innymi odbędą się zawody lekkoatletyczne, pływackie, piłki nożnej, szermiercze, gier sportowych, bokserkie i zapasnicze, tenisowe. Jednym z głównych celów Tygodnia Sportu Akademickiego jest propaganda sportu wśród sfer akademickich i wprowadzenie zasady „sport dla wszystkich nie zaś dla jednostek wybranych”.

Dla tego też zarząd Akademickiego Związku Sportowego w Warszawie postawił sobie za zadanie przeprowadzenie w programie Tygodnia Sportu Akademickiego nie tylko całego szeregu zawodów o wysokich walorach sportowych ale też i odczytów o charakterze propagandowym.

Grób przedhistoryczny w Sieradzu „na rzymskim szlaku bursztynowym”.

Kierownik szkoły w Stanisławowie (pow. sieradzki) Rudolf Weinert dokonał we wsi Łąglewniki-Starce, w gminie złoczewskiej, cennego odkrycia archeologicznego. Natrafił on na grób, w którym znajdowały się popielnice z kośćmi ludzkimi, naczynia doniczkowe, czerpaki, szpile żelazne i nóż żelazny dobrze zakonserwowany. Jest to grób ciałopalny, kultury łużyckiej. Znalaziona wielka bryła bursztynu dowodzi, że przez Sieradz przechodzi rzymski szlak bursztynowy.

Zamiast zbiega — zabił policjanta.

Na pograniczu polsko-litewskim w rejonie Oran na teren polski prze-

Działalność Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

Odbyło się w Warszawie posiedzenie Rady Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, na którym dyrekcja złożyła sprawozdanie z przebiegu interesów Zakładu w roku 1931.

Szkodowość w roku sprawozdawczym utrzymała się mniej więcej na poziomie roku poprzedniego 1930 i wyniosła 73,7 proc. przypisanej składki. Suma odszkodowań pogorzelowych wyniosła odpowiednio 49,5 milj. złotych.

Do niepomysłnych dla Zakładu zjawisk zaliczyć należy zmniejszenie się wpływu składek, spowodowane oczywiście w głównej mierze ciężką sytuacją gospodarczą kraju.

Jako objaw z wielu względów specjalnie szkodliwy podkreślano na Radzie długotrwałe przetrzymywanie przez samorządy sum składek, zainkasowanych na rzecz P. Z. U. W. Sumy przetrzymane wynoszą około 5 milj. zł., t. j. mniej więcej tyle, ile natychmiastowo płatne zobowiązania Zakładu tytułem przyznanych odszkodowań pogorzelowych.

Jeżeli chodzi o wynik rocznej gos-

podarki Zakładu, to rok sprawozdawczy zamknięto wprowadzając niedoborem, ale tylko na skutek wydanego zwiększenia rezerw na należności z rejestrów celem zabezpieczenia się przed niespodziankami złego inkasa ze względu na pogorszenie się sytuacji gospodarczej ubezpieczonych. Niedobór ten zostaje pokryty z kapitału zapasowego.

Ogólny obrót Zakładu zmniejszył się w roku 1931 ze względu na to, iż znacznie obniżono szacunki w dziale przymusowych ubezpieczeń a tem samem zmniejszono sumę składek w tym dziale z 76,5 na 67,1 milj. złotych (w r. 1932 już tylko około 50 milj. zł.), co oczywiście stanowiło poważną ulgę płatniczą dla ludności, zwłaszcza rolniczej.

Do zmniejszonego obrotu dostosowano odpowiednio koszty administracyjne które z 14,2 milj. zł. obniżono do 12,6 milj. zł. dla wszystkich działów ubezpieczeń łącznie, wykonywując budżet preliminowany na rok 1931 tylko w 82 proc.

Mordercy polskich żołnierzy przed sądem.

Aby ukryć dawną zbrodnię, dokonali nowego morderstwa.

W roku 1920 w czasie inwazji bolszewickiej, gdy oddziały polskie cofały się, dwaj żołnierze, chcąc dotrzeć do swych oddziałów, zażądali od włościan zaścianka pod Oszmianami koni. Włościanie ci, bracia Józef i Aleksander Tarnakowicze, koni odmówili, żołnierze zaś zamordowali i pochowali w nocy.

Zbrodnia uszłaby bezkarnie, lecz wiedział o niej sąsiad Tarnakowiczów,

Milukiewicz, który niedawno podczas kłótni z Tarnakowiczami zagroził im, że ich oskarży przed władzami.

W kilka dni później Milukiewicz został skrytobójczo zamordowany.

Świadkiem drugiego morderstwa był pasierb Tarnakowiczów, Konopienko. Chłopiec zdradził swego ojczyma, którego wraz z bratem aresztowano.

Proces odbędzie się w tych dniach przed wileńskim sądem okręgowym.

dostało się 2 uczniów. W czasie przechodzenia przez granicę 2 policjantów litewskich rzuciło się na nimi w pogoń i gdy uczniowie nie zatrzymali się, policjanci dali do nich kilka strzałów. Przez nieostrość jeden z policjantów zranił ciężko swego kolegę, który niebawem zmarł.

Tajemnicze mundury na cmentarzu

„Iskra” donosi ze Lwowa:

Ubiegłej nocy patrol policyjny obchodząc okolice cmentarza Kleparowskiego natknął się na grupę podejrzanych osobników. Patrol ściągnął odpowiednią ilość funkcjonariuszy policji i ujął kilku osobników. Jeden z zatrzymanych posiadał mundur oficerski.

Pozatem znaleziono na miejscu cztery inne mundury, pochodzące przy puszczeniu z kradzieży.

Władze prowadzą dochodzenia, celem ustalenia, czy mundury pochodzą ze zwykłej kradzieży, czy też zachodzi tu wypadek próby nieudanej koepenkjady.

Maszynista, zrzucając kamień, zabił rowerzystę.

Na linii kolejowej Grudziądz—Łaskowice wydarzył się 14 bm. nieszczęśliwy wypadek. Scieżką, biegnącą wzdłuż toru linii kolejowej, jechał na rowerze 25-letni Ignacy Neumueller. W pewnej chwili nadjechał pociąg towarowy, z którego palacza w tym momencie, nie widząc rowerzysty, wyrzucił ciężki kamień, znaleziony w węglu. Kamień uderzył N. w głowę, pozbawiając go przytomności. Przewieziony do szpitala N. zmarł.

Krwawy zatarg o pantofle.

W Warszawie przy ul. Zielnej 28, w składzie obuwia Szapsy Rotholca jakiś klient nabył parę wysortowanych lakierów za zł. 12. Nazajutrz klient zgłosił się poraż drugi, oświadczając, iż pantofel z boku pękł. Właściciel sklepu — wziął pantofel, oświadczając, iż nazajutrz będzie on napra-

wiony. Tymczasem w pół godziny później tenże klient powrócił, lecz już był mocno pijany. Zażądał on zwrotu pantofla. Otrzymałszy go, klient uderzył Rotholca obcasem w głowę tak silnie, iż obcas odpadł. A. otrzymał ranę tłuczoną głowy. Wezwany policjant, przeprowadził sprawę awantury do komisariatu, gdzie podał się on za Mikołaja Katiuszę. Pozostał on aż do wytrzeźwienia w areszcie. Policja sporządziła protokół. Rotholc zgłosił się na opatrunek do ambulatorjum Pogotowia.

Tragiczna pogoń za „lisem”. Auto przepełnione — pasażerowie ranni.

Fatalnie rozpoczął sezon sportowy Automobil Klubu Wielkopolski młody lekarz wojskowy por. Piwecki, urządzając pogoń za „lisem” t. j. za samolotem, biorącym udział w raidzie.

Prowadził auto z tak zawrotną szybkością (powyżej 100 klm. na godzinę), że nie mógł wziąć ostrego wirażu i samochód z olbrzymią siłą uderzył o przydrożne drzewo, rozbił się na dwie części. Drzewo znalazło się nagle w tem miejscu gdzie siedzi szofer, a szofer wypadł z maszyny i odniósł ciężkie obrażenia wewnętrzne.

Najszybszniej stosunkowo wyszły z tej podróży obie towarzyszące podróży porucznika: kapitanowa Kurzawina i p. Marja Kwiatkowska, odniósłszy tylko lekkie okaleczenia. Porucznik ma złamaną rękę i nogę, a jadący z nim kapral lotnictwa Br. Kornet poza ranami w głowie, stracił pamięć skutkiem wstrząsu nerwowego.

ZE SWIATA.

Młode małpki inteligentniejsze od dzieci.

Takie odkrycie zrobił dr. Kellogg, profesor psychologii przy uniwersytecie w Indianapolis (miasto 350 tysięczne, stolica Indiana w St. Zjednoczo-

nych), dowodząc, no podstawie studiów naukowych (przymiotnik mocno nadużywany), że młode szympansy, zaledwie 7 miesięczne, wykazują daleko większą zmyślność, aniżeli 10 miesięczne dzieci ludzkie. Młody szympan okazywał daleko więcej żywotności, rozwiązywał skomplikowane węzły, bawił się lepiej i inteligentniej, jak również był posłuszniejszym na wezwanie i zdradzał więcej orientacji wśród swego otoczenia, aniżeli dziecko. Jedynym przymiotem u dziecka, górującym nad małym szympansem, były postępy w wydawaniu głosów, zwiastujących pierwsze początki mowy. — Cóż z tego? twierdzą przeciwnicy dr. Kellogga, że 10 miesięczne dziecko zdradza mniejszą żywotność i zmyślność, jeśli niebawem to samo dziecko zacznie mówić i nabywać coraz więcej świadomości, a mały szympan pozostanie na tym samym, mniej więcej, stopniu rozwoju, aż do końca życia.

Co usłyszymy dziś przez Radio?

WARSZAWA 24 maja.

11.20 Kom. meteor. Gł. Wojsk. St. Met dla komunikacji lotniczej.
11.45 Codzienny Przegląd Prasy Polskiej.
11.58 Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr. Hejnał krak.
12.05 Program na dz. bież.
12.10 Muzyka.
13.20 Urz. kom. Państw. Inst. Met.
13.35 Płyty gramofonowe.
14.45 Płyty gramofonowe.
15.05 Komunikat gospodarczy.
15.15 „Chwilka lotnicza”.
15.25 „Organizujemy letniska”.
15.45 Kom. Centr. Biura Hydr. dla żegluga i rybaków.
15.50 Program dla dzieci.
16.20 Odczyt ze Lwowa.
16.40 Płyty gramofonowe.
16.55 Odczyt w języu azerbejdżańskim.
17.10 Odczyt ze Lwowa.
17.35 Koncert symfoniczny.
18.50 Rozmaitości.
19.15 Bieżące wiadomości rolnicze.
19.25 Program na dzień bież.
19.30 Wiadomości sportowe.
19.35 Płyty gramofonowe.
19.45 Pras. Dziennik Radiowy.
20.00 Felj. p.t. W ogrodzie Tarnowskim.
20.15 Koncert popularny.
21.45 Skrzynka pocztowa.
22.00 Recital fortepianowy.
22.40 Dodatek do Pras Dz. Radiowego.
22.45 Urz. kom. Państw. Inst. Met i kom. policyjny.
22.50 Muzyka tan. z kaw. Gastronomja.

KATOWICE 24 maja.

11.45 Codzienny Przegląd Prasy Polskiej z Warszawy.
11.58 Sygnał czasu z Warsz., hejnał krak. program na dz. bież.
12.10 Płyty gramofonowe.
13.20 Kom. meteor. z Warszawy.
14.45 Kom. Polsk. Zw. Zrzeszeń Gospod. Woj. Śl.
15.05 Transmisje z Warszawy.
16.03 Intermezzo muzyczne.
16.20 Odczyt ze Lwowa.
16.40 Płyty gramofonowe.
17.10 Odczyt ze Lwowa.
17.35 Koncert symf. z Warszawy.
18.50 Rozmaitości.
19.05 Odcinek powieściowy.
19.20 Odczyt.
19.40 Komunikaty sportowe.
19.45 Transmisja z Warszawy.
21.45 Skrzynka pocztowa.
22.00 Transmisja z Warszawy.
22.50 Program na dz. nast.
22.55 Muzyka taneczna.

Biuro Dzienników i Ogłoszeń

„RENOMA”

wł. MARIAN ŻUKOWSKI

Częstochowa, Aleja Nr. 21, telefon 448

PRZYJMUJE: Ogłoszenia do wszystkich pism krajowych i zagranicznych.

POLECA: Dzienniki i czasopisma krajowe i zagraniczne.

SPRZEDAJE: Wyroby tytoniowe, papierosy, oraz znaczki stemplowe, pocztowe, weksle i t. p.

OBSŁUGA SZYBKA i SOLIDNA.

Zamienie mieszkanie dwa pokoje z kuchnią przy ul. Dąbrowskiego na takie same przy ul. Panny Marji, Aleji Kościuski lub Al. Wolności, o ile możliwe z łazienką, lub też wynajmę. Zgłoszenia do Administracji „Słowa Częstochowskiego” pod „zamiana”.

Zginęła książka Kasy Chorych w Częstochowie, wydana Lucjanowi Albrychiewiczowi.

CENY OGŁOSZEŃ: Przed tekstem 40 gr. za wiersz mm., nadesłane, w tekście i za tekstem 30 gr. — tabelaryczne 50 proc. drożej, zagraniczne 100 proc. Drobne ogłoszenia 10 gr. za wyraz. Najmniejsze 1 zł. — Bezrobotni i poszukujący pracy korzystają z 50 proc. ulgi przy zamieszczaniu ogłoszeń drobnych. — Wszelkie komunikaty zrzeszeń i stow. kulturalno-oświatowych umieszczane są bezpłatnie

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: KAZIMIERZ PURWIN.

Wydawca: Spółdzielnia Drukarsko-Wydawnicza „PRASA” w Częstochowie.

Druk. J. J. Świątek, ul. Najśw. Marii Panny Nr. 63, Tel. 80 i 7-99